

Andrzej Sądoliński

"Empirische Literaturwissenschaft als Metatheorie /Empiryczna nauka o literaturze jako metateoria/", Norbert Groeben, "LILI. Zeitschrift für Literaturwissenschaft und Linguistik" R. 6 (1976) : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 20/2 (64), 224

1977

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/1/ GROEBEN Norbert: Empirische Literaturwissenschaft als Metatheorie /Empiryczna nauka o literaturze jako metateoria/. "LILL. Zeitschrift für Literaturwissenschaft und Linguistik". R. 6: 1976, z. 21, Göttingen, s. 125-145.

Coraz powszechniejsze stosowanie empirycznie sprawdzalnych metod badania literatury wiąże autor ze wzrastającą aktualnością analiz pozostających w kręgu "nauki o komunikacji". Orientacja na empirię doprowadziła w konsekwencji do pewnego konfliktu między odbiorcą a (naukowym) interpretatorem. Jakkolwiek konkretne analizy procesów związanych z recepcją literacką potwierdzają teoretyczność takiego subiektywnego ujęcia, to jednak empiryczne kryterium oceny stopnia "falsyfikacji" powinno być nadal pomocne w sprawdzaniu pewnych hipotez, wyjaśniających zasady funkcjonowania procesów zachodzących w ramach tej recepcji. "Koncepcja metateoretycznej empirycznej nauki o literaturze" stwarza możliwość "integracji" między hermeneutyczną a empiryczną "tradycją".

BP/64/67

A.S.

/1/ PIETZCKER Carl: Das Kunstwerk als Phantasie. Eine einflussreiche Interpretation /Dzieło sztuki jako fantazja. Interpretacja wstępna/. "LILL. Zeitschrift für Literaturwissenschaft und Linguistik". R. 6: 1976, z. 21, Göttingen, s. 45-62.

Przedmiotem interpretacji jest autonomiczny utwór "Erstes Blumenstück" J. Paula, wpisany w jego powieść "Siebenkäs" - jest przykładem ujawniania w dziele, współzależnie funkcjonujących, „mechanizmów obronnych” ("Abwehr"). Wstępna interpretacja jest zawsze interpretacją psychoanalityczną: autor tłumaczy sen ("nieświadome życzenie"), następnie analizuje formę literacką utworu, który "stwarza się" poprzez ciągłe konflikty między "utajonym życzeniem" a "realnością", stając się w swym kształcie "wytworem historycznym". Celem psychoanalitycznej interpretacji tekstu jest więc "rekonstrukcja" tego konfliktu: pokazanie, jak psychiczne "zachowanie" autora staje się "zachowaniem" estetycznym i społecznym - interpretacja psychoanalityczna przekształca się więc w interpretację socjologiczną.

BP/64/63

A.S.